

การวิเคราะห์ความต้องการ กระดาษมัธยมศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

นางสาว วสุพร รัชตกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชา วิชาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-109-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012417

i 10291921

AN ANALYSIS OF NEEDS FOR TEACHERS OF THE LARGE SIZE
SECONDARY SCHOOLS IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Suporn Ratchatanukul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-109-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ความต้องการ กระทั่งมัธยมศึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

โดย นางสาวสุพร รัชต์นุกูล

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

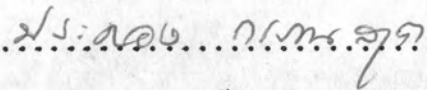
อาจารย์ที่ปรึกษา คำลัดราจารย์ ดร. สัมหวัง พิริยานุวัฒน์

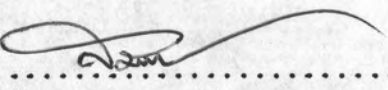

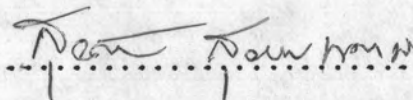
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(คำลัดราจารย์ ดร.ถาวร รัชต์นุกูล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองคำลัดราจารย์ประคอง กระมลรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(คำลัดราจารย์ ดร. สัมหวัง พิริยานุวัฒน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยคำลัดราจารย์ ดร. สุวิวัฒนา สุวรรณเขตนิคม)

..... กรรมการ
(รองคำลัดราจารย์สุภาพ วาตเขียน)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์ความต้องการครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร
ชื่อนิสิต	นางสาวสุพร รัชตานุกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
ภาควิชา	วิจัยการศึกษา
ปีการศึกษา	2529

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาถึงความต้องการครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 13 โรงเรียน ซึ่งมีครูปฏิบัติการสอนจำนวน 1,256 คน โดยคัดลอกข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนคาบ การสอนของครู จำนวนครูที่มีจริงใน 8 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาภาษาไทย, วิชาต่าง-ประเทศ, คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์, สังคมศึกษา, พละนาฏย, คหกรรมศาสตร์ และศิลปะศึกษา-ศิลปปฏิบัติ พร้อมทั้งใช้แบบสอบถามศึกษาถึงปัญหาที่ทำให้ครูสอนไม่ตรงวุฒิ และครูขาดในครูเกิน วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้โดยใช้สูตรคำนวณอัตราค่าส่งครูกรมสามัญ-ศึกษา สูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คำนวณหาสัดส่วน วิเคราะห์ความต้องการครูและแจกแจงความถี่

ข้อค้นพบที่สำคัญของการวิจัย คือ

1. เมื่อคำนวณโดยสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานกรมสามัญศึกษาปี 2528 โดยคำนวณรวมทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์มีครูเพียงพอกับความต้องการ
2. เมื่อคำนวณโดยสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยคำนวณรวม โรงเรียนรัฐบาลยังไม่ต้องการครูเพิ่มขึ้น ในขณะที่โรงเรียนราษฎร์มีความต้องการครูเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวดคณิตศาสตร์
3. เหตุผลสำคัญที่ทำให้ครูสอนไม่ตรงวุฒิ คือ ขาดครูในวิชาเฉพาะเหล่านั้น ในขณะที่โดยคำนวณรวมมีครูเกินความต้องการ

Thesis Title An Analysis of needs for teachers of the large
size secondary schools in Bangkok Metropolis

Name Miss Suporn Ratchatanukul

Thesis Advisor Professor Somwung Pitiyanuwat, Ph.D.

Department Educational Research

Academic Year 1986

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the needs for teachers in the large size secondary schools in Bangkok Metropolis. The sample consisted of 13 large size schools with a total of 1,256 teachers. / The data concerning teaching loads and the actual number of teachers in 8 academic fields (Thai, foreign languages mathematics, science, social studies, / physical education, / home-economics, art-education) were collected from each sample school. In addition, a questionnaire was designed to collect the data concerning shortage of teachers in spite of the exceeding number of teachers in each school and the reasons of teachers not to teach in the specialized fields. The standardized formulae of the Department of General Education, the researcher's formulae and the proportion were used to analyze the obtained data.

Major findings were :

1. By means of the standardized formulae of the Department of General Education, there were sufficient teachers in both types of the school.

2. By means of the researcher's formulae, only the private schools needed more teachers, especially in mathematical field.

3. The important reason why the teachers could not teach their specialized fields was the lack of specialized teachers in those fields, where as there were too many teachers in sample schools.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้จะประสบความสำเร็จไม่ได้เลย หากปราศจากความกรุณาจาก
ศาสตราจารย์ ดร. สัมพร หวัง พิริยานุวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้เอาใจใส่ให้
คำแนะนำปรึกษา และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดเวลาที่ทำการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอ
กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบคุณ คุณกัลยาณี อัจฉริยกุล คุณวลัยรัตน ว่องนัยรัตน์ และคุณสุโยค
โพธิ์พุทธประสิทธิ์ ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้กำลังใจ
อย่างดียิ่งมา โดยตลอด

นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ทุก
ท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ช่วยส่งเสริม และสนับสนุน
การศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา อีกทั้งเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

สุพร รัชตบุญกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
ความไม่ลุ่มประหลาดของการวิจัย	9
คำนิยามเชิงปฏิบัติการที่ใช้ในการวิจัย	10
ประโยชน์ของการวิจัย	13
2 บรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	14
3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
ประชากร	24
กลุ่มตัวอย่างและวิธีสุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	30
การแปลความหมายข้อมูล	32

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการครูระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร โดย แยกเป็นรายหมวดวิชา	35
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความต้องการครูระดับมัธยม- ศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ระหว่างโรงเรียน รัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร ..	50
ตอนที่ 3 ปัญหาที่ทำให้ครูสอนไม่ตรงวุฒิ และครูขาดใน ครูเกิน	54
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	75
บรรณานุกรม	100
ภาคผนวก	104
ประวัติผู้เขียน	128

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างประจำครุมัธยมศึกษา จำแนกตามโรงเรียน และตำแหน่ง	26
2	จำนวนครูที่ปฏิบัติการสอนจริงของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภท โรงเรียน, โรงเรียน และหมวดวิชา ประจำภาคปลายปีการ ศึกษา 2528	27
3	จำนวนคาบการสอนทั้งหมดของหมวดวิชา จำนวนคาบการสอนของ หัวหน้าและรองหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างาน จำนวนครูที่มีจริง และที่ควรมีของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนความแตกต่าง ของครูที่มีจริงกับที่ควรมีตามเกณฑ์มาตรฐานปี 2528 และจากสูตรที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น	36
4	ปริมาณครูที่มีจริง และที่ควรมีตามเกณฑ์มาตรฐานปี 2528 และจาก สูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำแนกเป็นรายโรงเรียน และรายหมวดวิชา ของโรงเรียนรัฐบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	38
5	คาบการสอนทั้งหมด จำนวนครูที่มีจริง และที่ควรมีโดยคำนวณจาก สูตรตามเกณฑ์มาตรฐานปี 2528 และจากสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นของ โรงเรียนราษฎร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	45
6	ปริมาณครูที่มีจริง และที่ควรมีตามสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และตาม เกณฑ์มาตรฐานปี 2528 จำแนกเป็นรายโรงเรียน และรายหมวด วิชาของโรงเรียนราษฎร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	46
7	การเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างปริมาณครูที่มีจริงกับที่ควรมีตามเกณฑ์ มาตรฐานปี 2528 ระหว่างโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์.	51

ตารางที่

หน้า

8	การเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างปริมาณครูที่มีจริงกับที่ควรมีโดย คำนวณจากสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ระหว่างโรงเรียนรัฐบาลและ โรงเรียนราษฎร์	53
9	จำนวนของครูอาจารย์ที่สอนไม่ตรงวุฒิ จำแนกตามประเภท โรงเรียน โรงเรียน และหมวดวิชา	55
10	สาเหตุการสอนไม่ตรงวุฒิของครูอาจารย์ จำแนกตามประเภท โรงเรียน	56
11	ความถี่ของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสอนไม่ตรงวุฒิของครู โดย จำแนกตามประเภทโรงเรียน	57
12	วิธีแก้ปัญหาของฝ่ายบริหารโรงเรียนรัฐบาลจำนวน 9 คน และ โรงเรียนราษฎร์ 4 คน ในกรณีที่เกิดปัญหาจากการสอนไม่ตรง วุฒิของครู	58
13	ความถี่ของการแก้ปัญหาของครูที่สอนไม่ตรงวุฒิ โดยตัวผู้สอน เอง จำแนกตามประเภทโรงเรียน	59
14	ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อความต้องการของครูที่สอนไม่ตรงวุฒิ จำแนกตามประเภทโรงเรียน	60
15	จำนวนครูที่ต้องการเพิ่ม จำแนกตามหมวดวิชา โรงเรียน และประเภทโรงเรียน ตามความคิดเห็นของฝ่ายบริหารใน โรงเรียนนั้น	61
16	สาเหตุที่ทำให้ค่าบการสอนของครูไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน กรมสามัญศึกษาปี 2528 โดยแสดงถึงความถี่ และร้อยละของ สาเหตุซึ่งจำแนกตามหมวดวิชา และประเภทโรงเรียน	64 - 65

ตารางที่

หน้า

17	จำนวนครูอาจารย์ในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ ที่สอนมากกว่า 18 คาบ/สัปดาห์ โดยจำแนกตามโรงเรียน และหมวดวิชา	67
18	จำนวนครูอาจารย์ที่สอนน้อยกว่า 18 คาบ/สัปดาห์ โดยจำแนก ตามประเภทโรงเรียน โรงเรียน และหมวดวิชา.....	69
19	ความถี่ของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสอนมากกว่า 18 คาบ/สัปดาห์ โดยจำแนกตามประเภทโรงเรียน	70
20	จำนวนและร้อยละของสถานภาพการปฏิบัติงานของครูโดยจำแนก ตามประเภทโรงเรียนและประเภทครู	72